

έρημιά μου; Είμεθα οι δυό μας μονάχοι και μόνο ο Θεός είνε από πάνω και βλέπει τὸ δίκηο μου. Δὲν μ' ἄκουε και μένα κανένας, σὰν ἐσπάραξα στὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων σου και μὲ πετούσανε μισοπεθαμένο ἔξω από τὴν πόρτα σου. Δὲν μ' ἄκουες μήτε σὺ, σὰν ἐθγῆκες υστερα από λίγη ὥρα, καθάλλα στὸ φαρὶ σου ἀλογο, γιὰ νὰ πᾶς νὰ πάρης τὸν ἀέρα σου στὰ Χανιά. "Αμα ἔφυγες μοῦ πετάξανε τὸ παιδί μου σὰν τὸ σκουπίδι ἔξω. "Ετρεξα νὰ τὴν δῶ, νὰ τὴν πάρω μαζύ μου πάλι, μὰ ἐκείνη δὲν μὲ γνώριζε πλειά... Δὲν ἡθελε νὰ πέσῃ στὴν ἀγκαλιά μου... Τῆς κούνησε τὸ νοῦ ἡ ἐντροπή της... Ή κόρη μου, ή Ἀργυρώ μου ἡτανε τρελλή... Τὰ θυμάσαι ὅλα αὐτὰ και φωνάζεις ἀμάν ἀκόμη; Τι νὰ σου κάμω, Θεέ μου;

Και κρατῶν πάντοτε τὴν μάχαιράν του, συνήνωσε τὰς ένους του χείρας και προσέθλεψε πρὸς τὸν ούρανὸν, ώσει ἔξαιτούμενος παρὰ τοῦ Θεοῦ τὴν ἀνωτάτην τιμωρίαν διὰ τὸν μιαρὸν κακούργον.

***

Τίς οἶδεν ἀν ἡ πρὸς τὸ Θεῖον δέησις δὲν ἔσωζε τὸν 'Αλῆ μπέη;

'Αλῆ' οὗτος από τίνος προσδοκῶν στροφήν ἡ κίνημά τι τοῦ Χατζηγιάννη, εὑρε τότε τὴν κατάλληλον στιγμήν. Διὰ ταχείας κινήσεως τῆς χειρός κατήνεγκε κατὰ τῆς κεφαλῆς του τὸν φοβερὸν λίθον.

'Ο Χατζηγιάννης ἐκλονίσθη, ἔφερε τὴν χεῖρα πρὸς τὴν κεφαλήν και ἐπεσεν ἀναίσθητος κατὰ γῆς.

***

'Εκράτει στερρῶς διὰ τῆς δεξιᾶς τὴν μάχαιράν του και μάτην ἀπεπειράτο νὰ τῷ ἀποσπάσῃ αὐτὴν ὁ 'Αλῆ - μπέης. Αἰσθανθεὶς τοῦτο συνῆλθε, και τότε φρικώδης ἤρεστο πάλη ἐπὶ τοῦ καταιματωθέντος ἐδάφους.

'Εκυλίοντο ἦκει οι δύο γέροντες και τὸ ἀπὸ τῆς πληγείσης κεφαλῆς τοῦ ἐνὸς ρέον αἷμα, ἐπορφύρου και ἔρυπαινε τὰς παλλεύκους τρίχας ἀμφοτέρων. 'Ο 'Αλῆ - μπέης συστρεφόμενος, ἐθλασφήμει λυσσωδῶς. 'Ο Χατζηγιάννης ἐστέναζε βαρέως ἐνῷ δ' ἐπειράτο ν' ἀποσύρῃ τὴν ὠπλισμένην χεῖρα, ἢν ἐπίεζε τὸ βαρὺ σῶμα τοῦ ἀντιπάλου του, ἀπώθει τοῦτο διὰ τοῦ ἀγκῶνος και ἐσφόργιζε τοὺς ὀφθαλμούς του, οὓς κατεκάλυπτε και ἐσκότιζε τὸ ἀπὸ τῆς πληγῆς του ρέον αἷμα.

'Ητο φοβερὰ και φρικώδης ἡ περὶ ζωῆς και σωτηρίας και ἐκδικήσεως πάλη τῶν δύο πρεσβυτῶν ἐκείνων' δ τρόμος και ἡ διαψευσθεῖσα ἐλπὶς τοῦ 'Αλῆ - μπέη, ἔξηντλησαν ταχέως τὰς δυνάμεις του. 'Η συγκίνησις, ἡ ἔξαψις τῶν ἀπὸ πολλοῦ συγκρατουμένων, ἀλλὰ μὴ κατασθέντων παθῶν και ἡ αίμορροσοῦσα πληγὴ τοῦ Χατζηγιάννη, παρέλυσαν και τούτου τὰ νεῦρα ἀλλ' ἡ ἀνάμνησις τῆς ἀτιμίας τῆς θυγατρός του ἐνίσχυσεν αὐτὸν πρὸς στιγμήν. Μετ' ἀγωνιώδη προσπάθειαν κατώρθωσε νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν χεῖρα και τὴν μάχαιράν του. 'Ηνωρθώθη τότε ἀπειλητικώτερος και διὰ φωνῆς βραχνῆς, ἐκ τοῦ βάθους τοῦ στήθους του ἀνερχομένη, ἔφωνησε:

— Δόξα σοι ὁ Θεός!

'Ανεστράφη και δ 'Αλῆ - μπέης πειρώμενος νὰ ἐγερθῇ, στλλὰ δὲν ὑπῆκουε τὸ πολύσαρκον σῶμα του. 'Αλλως τε ὁ Χατζηγιάννης ἐκτείνας ἡδη κατ' αὐτοῦ τὴν μάχαιραν ἐπέθηκε τὸ γόνυ ἐπὶ τοῦ στήθους του και τὸν ἥρπασεν ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ.

— Σκύλε ἀγαρηνὲ, ἥθελες νὰ μὲ σκοτώσης μὲ τὴν πέιρα; Μοῦ ἐσπασες τὸ κεφάλι, μὰ δὲ μοῦ πῆρες τὴν μάχαιρα μου. Νά, σκύλε, γιὰ τὴν ντροπὴ τῆς κόρης μου... νά και γιὰ μένα.

Και δ Χατζηγιάννης σφίγγων πάντοτε διὰ τῆς ἀριστερᾶς τὸν λαιμὸν τοῦ Τούρκου, ἐνέπηξε δις τὴν μάχαιράν του εἰς τὰ στήθη τοῦ 'Αλῆ - μπέη.

— 'Αμάν, χριστιανὲ, ὠλόδυζεν οὗτος κινῶν βιαίως τὰς χεῖρας και τοὺς πόδας ἵνα συστραφῆ. 'Αμάν, Χατζηγιάννη, ἐπανέλαβε μυκώμενος ἐκ τῶν πόνων.

— Μήτε γιὰ μένα, μήτε γιὰ τὸ παιδί μου, δὲν εἶχες 'Α. μάν. 'Ετρελλάθηκεν ἡ μαύρη και δὲ μ' ἐγνώριζε και δὲν ἔθγαζε ἀπὸ τὸ στόμα τῆς ἀλλο λόγο, παρὰ τὸ ὄνομα τοῦ ἄρραβωνιαστικοῦ τῆς. Και θέλεις νὰ σ' ἐλέησω; Μέσα στὸ αἷμα που σκοτεινάζει τὰ μάτια μου, θαρρῶ πὼς τὴν βλέπω μὲ τὰ ξεπλεγμένα τῆς μαλλιά νὰ τρέχῃ και νὰ φωνάζῃ: «Αντωνίο μου! Αντωνίο μου!» Μή μουγκρίζεις, μή

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΥΣ ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΕΡΩΤΙΚΟ

(Τοῦ Κλόποτοκ)

"Α! νάτος, νάτος, ἔρχεται ὁ ἀγαπημένος μου. Κυττάχτε τον! Εἶνε ωραῖος! Φτάνει νικητής τῶν ἔχθρῶν τῆς Πατρίδος... Ποτὲ δὲν ἥταν τόσο ωραῖος δοσο σήμερα! Σκεπασμένος στὸν ίδρωτα και στὸ αἷμα.

Φτάνει δ ἀγαπημένος μου...

"Ελα! Σὲ προσμένω!

Σὲ προσμένω ἔδω και ἀνατριχιάζει ὅλο μου τὸ κορμί απὸ χαρά!

"Ελα! Σὲ προσμένω!

Σὲ προσμένω ἔδω γιὰ νὰ πάρω ἀπ' τὰ χέρια σου τὸ νικηφόρο σπαθί σου.

"Ελα! Ποτέ μου δὲν σ' ἀγάπησα, ὥπως τώρα! Τὰ χέρια μου τρέμουν στὴ σκέψι ὅτι σὲ λίγο θάγγισουν τὸ κορμί σου, γιὰ νὰ σου σφουγγίσουν τὸν ίδρωτα και τὸ αἷμα ποὺ στάζει ἀπ' τὸ ωραῖο σου πρόσωπο...

?Ω ἀγάπη μου!

Εἶνε καιρός, τόσος καιρός, ποὺ δὲν ἀντίκρυσα τὰ μάτια σου!

Και δημως τώρα ὅλα τελείωσαν!...

"Ἐρχεσαι στεφανωμένος ἀπὸ δόξα γιὰ νὰ πάρης ἀπὸ τὰ φλογισμένα χεῖλη μου τὸ φιλί τῆς ἀγάπης...

Τὸ φιλί τῆς ἀγάπης ποὺ δὲν σὲ έχασε οὕτε στιγμὴ ἀπὸ τότε.

Μὴ στέκεσαι! .. Οὕτε στιγμὴ μὴν ἀμφιθάλλεις!...

Σου ἀνήκω ὀλόκληρη...

Η ζωὴ μου εἶνε στὰ χέρια σου...

Εἶνε ἡ στιγμὴ ποὺ ἡ δόξα, ἡ χαρὰ και ὁ ἔρωτας θὰ δώσουνε τὸ χέρι...
"Ελα!...

ΜΑΡΑΣΜΟΣ

(Τοῦ Μπύργκερ)

?Ω ώρες, ποὺ περάσατε, πῶς περάσατε γιὰ πάντα!... ?Ω φτερά τοῦ ξερωτα ποὺ χαϊδέψατε τότε τὴν τρικυμίσμενη ψυχή μου...

Τώρα ἔνα τίποτα ύπαρχει παντοῦ.

Μιὰ νύχτα στὴ ζωὴ και στὴν ἀγάπη Μάταια ἀναζητῶ τὰ μάτια τῆς, μάταια περιμένω και ἀγωνιάη ψυχή μου...

Παντοῦ μιὰ μοναξιά κι' ἔνα σκοτάδι...
Πῶς γλύστρησε ἀπ' τὰ χέρια μου ἡ ζωὴ και πῶς δ πόνος κύλησε τὸν κόσμο τῆς ψυχῆς μου...

Ποιὸς ζέρει ἄν θὰ ζῆτε ἀκόμα, ἐσεῖς, ποὺ ἀγάπησα τοσο, ώραῖα κορίτσια τῆς ἀγάπης...

Μὰ πρὸς τί, κι' ἄν θέλω νὰ γυρίζω στὰ χαμένα χρόνια Περάσανε πειά, ὀλα περάσαν...

Και δ καλὸς καιρός δὲν θὰ ξαναγυρίση.

Και κάποια ἀνάμνησις ποὺ μένει ἀκόμα, ἀργά κι' σύτη μὲ τὸν καιρὸ θὰ ξεχαστῇ...

σπαράζεις, δὲν ἔχει ἔλεος. "Ο, τι ἔκανες θὰ βρῆς! "Ολο τὸ χωριὸ σηκώθηκε στὸ ποδάρι νὰ γυρεύῃ τὸν Αντωνίο. Και μόνο τὸ βραδυνὸ τὸν ηύρανε στὸ δρόμο τῶν Χανιῶν.. πιού τὸν ἐσκότωσες κι' ἐκεῖνον. 'Εβαστοῦσε στὴν ἀγκαλιά του... τὰ νυφικά... ποὺ ἔφερνε τῆς κόρης μου... και είχε τὴν ἀτιμή σου μπάλα μέσα στὴν καρδιά.

'Ο Χαντζηγιάννης, δστις μετὰ κόπου πολλοῦ ώμιλει, κατέβαλε τὰς ὑστάτας του δυνάμεις και κατήνεγκεν ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ 'Αλῆ - μπέη.

— 'Αμάν... ἔκραξεν ἔτι, ψυχορραγῶν δ Τούρκος, και καταληφθεὶς ύπὸ φοβεροῦ σπασμοῦ, ἔξεπνευσε. Και ἔμενον ἀνοικτοὶ οἱ αίματόχροες ὀφθαλμοὶ του, προσηλωμένοι ἀτενῶς ἐπὶ τῆς μορφῆς τοῦ τιμωροῦ του.

'Αλλὰ και αἱ δυνάμεις τοῦ Χαντζηγιάννη, ἐντελῶς ἔξαντηθεῖσαι, ἔγκατέλιπον αὐτόν. Τὸ αἷμα ἔρρεεν ἔτι ἀπὸ τὸ μετώπου του· οἱ ὀφθαλμοὶ του ἔθολώθησαν και τὸ σῶμα του κατέπεσε και ἐκυλίσθη ἐπὶ τὸ πτώματος τοῦ 'Αλῆ-μπέη...

'Η ώρα ήτο προκεχωρημένη και ἡ νύξ ἐπελθούσα ἐκάλυψε διὰ τοῦ σκότους της τὴν φρικώδη ταύτην εἰκόνα.

Τὴν ἐπαύριον αἱ πρῶται ἀκτῖνες τοῦ ἀνατέλλοντος ήλιου δύο ἀσπόνδων ἔχθρων, τὰ δοποῖα ἡ ἐκδίκησις και δ θάνατοψισαν τὰ αἵματόφυρτα πτώματα τῶν δύο γερόντων, τῶν τος εἶχον συνενώσει.

I. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

